

De kern van het christen-zijn

drie fundamenteën voor een gezond christen-zijn

door: Kris Tavernier

De kern van het christen-zijn is een Persoon, de Rots, Christus Zelf. Voor ons geldt nog veel sterker het afhankelijkheidsprincipe dat op alle mensen van toepassing is: ‘Want in Hem leven wij, bewegen wij ons en zijn wij’ (vgl. Hand. 17:28). ‘Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen: Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid! Amen’ (Rom. 11:36).

1. Het christen-zijn is christocentrisch

‘Want te leven is voor mij Christus’ (Fil. 1:21).

De term *christocentrisch* dient voor sommigen misschien wat nader verklaart te worden. Het betekent: ‘Christus in het centrum’. Hij is het middelpunt, het gaat om Hem. Onze ogen zijn gericht op dé Persoon waar het allemaal om gaat, dat is Christus. In het christen-zijn draait het allemaal om Hem. Zonder Christus is er zelfs helemaal geen christen (vgl. 1 Kor. 8:6). God is onzichtbaar, maar Christus is het beeld van de onzichtbare God (2 Kor. 4:4, Kol. 1:15). Alles wat God is, daarmee wordt bedoeld zijn wezen (de samenvatting van zijn persoonlijkheidskenmerken, zijn karaktereigenschappen, voortreffelijkheden), woont lichamelijk in Christus (Kol. 2:9). Wij zijn tot volheid gebracht in Christus (vs. 10a). God is niet de verre, onkenbare, onbereikbare, maar de heel nabij Gekomene. In Christus mogen wij zien Wie God is. God heeft Zichzelf geopenbaard aan mensen door middel van de Zoon, die Mens geworden is. Wil je weten hoe God is? Dan moet je kijken naar Christus. Daarom is het christen-zijn christocentrisch. Christen-zijn is dus vooreerst op Christus gericht zijn.

2. Het christen-zijn manifesteert zich in de levensstijl van de gelovige

‘Zoals Hij is, zijn ook wij in deze wereld’ (1 Joh. 4:17).

Wat is nu een christen? Dat is een goede vraag, ook al lijkt het antwoord zo simpel. Christenen zijn volgelingen van Christus, dat betekent het woord immers letterlijk. Ja inderdaad, maar wat betekent dat nu concreet? En hoe doe je dat? In zijn voetsporen treden. In deze wereld zijn zoals Hij is. Daar komt heel wat bij kijken.

Om christen te zijn moet je (in) Christus geloven

Dat betekent dan geloven dat Hij is Wie Hij zegt te zijn (en wat er verder van Hem geschreven staat). En ook dat Hij doet wat Hij beloofd heeft en zal vervullen wat nog beloofd is. Je gelooft Hem op zijn Woord. En je gelooft in Hem. Zoals we wel eens tegen iemand zeggen: ‘Ik geloof in jou omdat ik geloof in wie je bent, omdat ik geloof dat je het kunt en omdat ik geloof dat je het ook zult doen’. (In) Christus geloven betekent dat je gans je leven op Hem bouwt, je leven nu en je leven later, je leven vandaag en je leven in de eeuwigheid. Je gelooft Hem en dus vertrouwt je Hem, in zo’n mate dat je leven er de inzet van is. Hij is de Redder en door Hem laat je je redden. Hij is de Verlosser en door Hem laat je je verlossen. Hij is de Koning der koningen en de Heer der Heren en onder zijn gezag stel je jezelf.

Eigenlijk is dit nog slechts ‘gelovig-zijn’, en anderzijds is dat toch ook al heel wat. Maar de Bijbel beschouwt dit punt van ‘tot geloof komen’ of ‘bekering’ als een *beginpunt* en niet als een *eindpunt*. Dan begint het pas. Je zou het zo kunnen zeggen: ‘dan wordt je een christen en daarna mag je leren wat het is om christen te zijn’. Dan ga je je eigen behoudenis bewerken (Fil. 2:12), zaaïen op de akker van je behoudenis om de vrucht van het christen-zijn te laten groeien. Het woord christenen (Gr. christianos) komen we voor de eerste keer pas tegen in Handelingen 11:26 (verder nog in Hand. 26:28 en in 1 Petr. 4:16). De gelovigen worden daar aangeduid als discipelen en bovendien worden ze christenen genoemd. Zo noemden ze zich aanvankelijk zelf niet, maar andere mensen deden dat omdat duidelijk zichtbaar was van Wie zij volgelingen waren, van Jezus Christus. En daar gaat het nu ook precies om bij het christen-zijn. Christen-zijn is niet iets wat erbij komt in je leven of een onderdeel van je leven. Christen-zijn is de kern van je leven, je hele bestaan.

Om Christus te kunnen volgen moet je over en van Christus leren

WWJD? What would Jesus do? Of in het Nederlands: WZJD? Wat zou Jezus doen? Maar eerst nog een andere vraag: WZJZ? Wie zou Jezus zijn? Christen-zijn is steeds meer worden zoals Hij is. Een christen is

geen afgewerkt product, maar een kunstwerk in wording: een beeld van Christus. Daarvoor moet je wel steeds naar het Origineel kijken, Christus Zelf. Ook daarom is het christen-zijn christocentrisch. Het is een worden zoals Hij is. Het is een leren over Hem (WZJZ) en ook van Hem als het grote Voorbeeld van hoe het moet zijn (WZJD), om te worden zoals Hij. En dat zowel in de dalen als op de bergtoppen van ons leven en alles daar tussenin. Alles wat we tegenkomen in ons leven kan dan meewerken ten goede (Rom. 8:28). Daarmee is bedoeld dat alles door God aangewend wordt om ons meer te maken tot beeldragers van zijn Zoon (vs. 29). En dat zowel vanbuiten als vanbinnen: zowel in ons doen en in ons laten als in ons denken en in ons voelen.

Om zoals Christus te zijn moet je jezelf aan Christus geven

Aan Hem geef je jezelf: alles wat je bent, alles wat je denkt, alles wat je kunt en alles wat je hebt. Je maakt het ondergeschikt aan Hem. Je legt je leven vertrouwend in zijn handen. Dat is overgave. Dat is radicaal christen-zijn. Dat is echt christen-zijn, zoals Hij het voor jou bedoeld heeft, zoals Hij je hebben wil. Hem heb je lief met heel je hart, met heel je ziel, met heel je kracht en met heel je verstand (Matt. 22:34-40; Marc. 12:28-34). Dat sluit de liefde voor andere mensen niet uit, integendeel, zonder dat kan het niet. Hem wil je eren met je leven: met alles wat je doet en met alles wat je zegt, om Hem in alles te behagen (Kol. 1:10), en Christus in alles groot te maken (Fil. 1:20). Waar je ook bent, in de gemeente of op het werk of in de winkel of in het verkeer, overal waar mensen je zien. Maar ook in het verborgene, daar waar je alleen bent met jezelf en met Hem. Ook in je huwelijk, in je gezin en in al je relaties. Christen ben je altijd en overal, in het dagelijkse leven, dat is je levensstijl.

Laten we goed beseffen dat God dit verlangt voor elke christen. Of beter gezegd: dat Hij dit wil bewerken bij alle christenen (vgl. Fil. 2:13). Het is niet alleen gereserveerd voor fulltimers, voor gelovigen met grote bedieningen, voor leraars, theologen, enz. De geleerdste theoloog kan minder waarachtig christen-zijn dan de eenvoudigste gelovige. Het is Gods plan met alle gelovigen. Je hebt een gezin, familie, werk, enz. en precies in al die dagelijkse zaken ben je christen.

3. Het christen-zijn betreft de boodschap naar niet-christenen toe

‘Wij zijn dus gezanten van Christus’ (2 Kor. 5:20).

Daarmee bedoel ik niet dat christenen zelf het onderwerp van de blijde boodschap zijn, dat is Christus. Maar zij zijn wel de dragers van die boodschap. Laten we ons daar goed van bewust zijn, want het besef daarvan is van wezenlijk belang voor ons christen-zijn! Zoals Christus de Vader geopenbaard

heeft, zo mogen christenen Christus openbaren. Zij zijn het zout en het licht in deze wereld (Matt. 5:13-16). Maar het licht moet branden en het zout moet kracht hebben, anders verliezen ze hun functie. Zo is dat ook met de christen. Wanneer verspreiden christenen licht en wanneer zijn ze een zoutend zout? Dat is wanneer zij werkelijk christen-zijn. Te midden van een donkere wereld vertonen zij een levensstijl en een gedrag vol goede werken dat *anders* is, dat naar het voorbeeld van de Heer Jezus is. Drie bijbelse beelden kunnen ons hierbij helpen. Bij het eerste beeld zullen we het accent leggen op het *persoonlijk* getuigenis, bij het tweede op het *gemeentelijk* getuigenis en bij het derde op het *waarachtig* getuigenis.

3.1. Een geur van Christus

(‘Want wij zijn voor God een geur van Christus’, 2 Kor. 2:15)

Het woord geur (Gr. euodia) komt van het Gr. werkwoord ‘ozo’, wat betekent ‘een geur afgeven (goed of slecht)’. Paulus doelt hier op het automatisch, vanzelf afgeven van een geur. We doen niet wettisch ons best om een geur af te geven, dat gaat vanzelf wanneer je christen bent. De manier waarop je in het leven staat, dat je christen bent, verspreidt een geur. De geur die verspreid wordt is *Christus*. Door je doen en laten ‘ruik’ je naar Christus. Het is allereerst God die Christus ruikt aan ons. Wat een behagen schept Hij er in om mensen te zien die leven zoals de Heer Jezus dat heeft gedaan! Dan kan Hij ook in ons zijn welbehagen vinden (vgl. Hebr. 10:38). Het doet mij denken aan de vrijwillige offers, die een welriekende reuk waren voor God (Lev. 1:9,13,17; 2:2,9; 3:5,16), aangezien ze voor Hem verwezen naar het offer van zijn Zoon, eeuwen later op Golgota. Zo ruikt dan ook ons leven aangenaam voor God, doordat Hij er iets van zijn Zoon in vindt.

Maar ook de mensen ‘ruiken’ ons. Zo hoorde mijn vrouw eens letterlijk iemand zeggen: ‘Ik ruik hier een christen’. Dit geeft ons een grote verantwoordelijkheid. De manier waarop wij leven, christen-zijn, is een boodschap voor de mensen rondom ons. Paulus beseft dat heel goed en zelfs iemand als hij zei: ‘Wie is tot zulk een taak bekwaam?’ (vs. 16). ‘Maar God zij gedankt, die ons te allen tijde in Christus doet zegevieren en de reuk van zijn kennis allerwegen door ons verspreidt’ (vs. 14). Aan de ene kant is het Gods werk in en door ons (Fil. 2:13). Aan de andere kant dragen ook wij hierin onze verantwoordelijkheid. We moeten niet angstvallig proberen om een geur te verspreiden, maar we moeten bewust christen-zijn. Dan gaat de geur van Christus automatisch uit van ons leven. Er is één gigantische fout die we kunnen maken. Dat is veel te spreken over ons christen-zijn, terwijl er weinig van Christus in ons leven te zien (of te ruiken) is. Dat is een stinkend geurtje. Een geur ‘zeg’ je trouwens niet. Het zit hem niet in veel woorden, maar in de levensstijl. Zoals iemand eens zei: ‘Ik zie (in onze context: ruik) liever een preek dan dat ik er een hoor’.

Als christenen hebben wij het bijzondere voorrecht om overal waar wij komen een geur van Christus te mogen verspreiden.

3.2. Een brief van Christus

(‘daar gij toont een brief van Christus te zijn, door onze dienst opgesteld, niet met inkt geschreven, maar met de Geest van de levende God, niet op tafelen van steen, maar op tafelen van vlees in de harten [*van de gelovigen te Korinte*]’, 2 Kor. 3:3)

Het tweede beeld is dat van een brief. Paulus spreekt hier heel plastisch om als het ware te zeggen: ‘Christus staat op jullie lijf geschreven, leesbaar voor alle mensen’. Als mensen je leven ‘lezen’, dan lezen ze daarin Christus, want heel je leven is doordrenkt van wie Hij is. De brief wordt in het hart geschreven, maar is toch ook uiterlijk zichtbaar. Het Gr. werkwoord voor tonen is ‘phaneroo’ van ‘phaneros’, wat ‘zichtbaar, duidelijk, openbaar (het kan dus herkend en gekend worden), helder, kenbaar, bekend’ betekent. Dat wat verborgen geschreven is in het hart, wordt zichtbaar in de praktijk van het leven.

De brief was in de harten van de Korintiërs geschreven door de dienst van Paulus. De dienst van Paulus was christocentrisch, want het was Christus die op de harten geschreven werd (vgl. 1 Kor. 2:21). Opnieuw zien we dus het christocentrische karakter van het christen-zijn. Het getuigenis dat daardoor van het leven van de Korintiërs uitging was: Christus. De eigenlijke Schrijver van die brief in het hart is de Geest van de levende God. Hij schrijft christocentrisch. Net zoals bij de geur is het hier geen mensenwerk, maar een werk van God. Opnieuw neemt dit niet onze eigen verantwoordelijkheid weg. Als we de Geest laten schrijven in ons leven, dan schrijft Hij een brief van Christus in het hart.

Naast het individuele aspect (de gelovige) is er ook nog het collectieve aspect (de gemeente). De plaatselijke gemeente (zo adresseert Paulus hier de gemeente te Korinte) bestaat uit gelovigen, in wier hart Christus geschreven is. Christus staat in het hart van elke gelovige geschreven, zo is elke gelovige een brief van Christus. Maar ook de gelovigen *samen*, de plaatselijke gemeente, vormen een brief van Christus voor de omgeving, zodat ook collectief gezien vanuit hen een boodschap uitgaat. In Openbaring 2 en 3 wordt de gemeente (door alle eeuwen heen) als een getuigenis gezien. De individuele gelovige is een getuigenis in al zijn sociale contacten. En ook de plaatselijke gemeente is een getuigenis op de plaats waar zij zich bevindt. Elke gelovige is een missionaris en de plaatselijke gemeente is de missiepost. Als een plaatselijke gemeente dat kwijtgeraakt is, dan beantwoordt zij niet meer ten volle aan het doel van haar bestaan. Dan is zij wel nog ‘van Christus’, maar geen ‘brief meer van Christus’ (hetzelfde geldt voor de individuele gelovige). Zou dat het wegwijnen van vele

plaatselijke gemeenten kunnen verklaren, of toch op zijn minst ten dele?

3.3. Een sieraad

(‘om de leer van God, onze Heiland, in alles tot sieraad te strekken’, Tit. 2:10)

Het tweede hoofdstuk van de brief aan Titus bevat enkele heel praktische instructies voor het gedrag van gelovigen. Deze gaan over oude mannen (vs. 2), over oude vrouwen (vs. 3), over jonge vrouwen (vs. 4b-5), over jonge mannen (vs. 6-8) en over slaven (vs. 9-10). Voor elk wat nodig is. Drie keer wordt er een motivatie voor een goed (christelijk) gedrag gegeven: ‘opdat het woord Gods niet gelasterd wordt’ (vs. 5), ‘opdat de tegenstander tot zijn beschaming niets ongunstigs van ons heeft te zeggen’ (vs. 8), en het geciteerde vers: ‘om de leer van God, onze Heiland, in alles tot sieraad te strekken’ (vs. 10). Dat het gaat over hoe wij in deze wereld leven, wordt uitdrukkelijk aangegeven door vers 12: ‘om ons op te voeden, zodat wij (...) in deze wereld leven’. En hoe wij in deze wereld leven heeft alles te maken met ‘de gezonde leer’ (vs. 1). Terwijl de instructies voor onderscheiden groepen zijn, gelden de motivaties voor elke christen.

Het principe is dat ons gedrag in overeenstemming moet zijn met onze verkondiging, een overeenstemming dus tussen woord en daad. Je kunt wel zeggen dat je christen *bent*, maar het moet ook in je leven te *zien* zijn dat je christen bent. Er moet overeenstemming zijn tussen onze woorden en onze daden, aan de vruchten immers kent men de boom (vgl. Tit. 1:16). Dit is iets waar de mensen het spreekwoordelijke zesde zintuig voor lijken te hebben. Zodra ze weten dat je christen bent, lijken ze plotseling heel goed te weten wat een christen al dan niet mag doen, en vaak hebben ze het nog bij het rechte eind ook. Met argusogen wordt ons leven bekeken en des te ernstiger moeten we omgaan met ons christen-zijn. Dat doen we niet vanuit een wettisch denken, maar omdat we ‘de leer van God, onze Heiland’ verlangen te versieren. We verkondigen onze Heiland en dat tonen we doordat we een bepaalde levensstijl (goddeloos en naar de wereldse begeerten) verzaken en daarentegen ‘bezadigd, rechtvaardig en godvruchtig in deze wereld leven’ (vs. 12). Zo laten we zien dat onze Heiland, Christus, bepalend is voor ons leven.

De praktijk van ons christen-zijn kan dus bijgevolg een aanfluiting zijn voor het Woord van God (wanneer onze levensstijl niet daarmee overeenstemt), of het kan een sieraad zijn voor de leer van God (wanneer dat wel zo is). De mensen zullen altijd de praktijk van ons leven afwegen naar de Bijbel. Wanneer het eerste het geval is, dan is dat een slecht en afstotend getuigenis. Wanneer ons christen-zijn echter in overeenstemming is met Gods Woord, dan is het een schitterend sieraad voor het Woord van God en een sterk en aantrekkelijk getuigenis. De boodschap van God wordt versierd door het waarachtig christen-zijn van de gelovige.

[Oude Sporen 2008](#)